Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2026/3720

10.7.2026

Uznesenie Rady o druhom cykle strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru (2026 – 2030)

(C/2026/3720)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

— uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), uznesenie Rady o riadiacej štruktúre strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) a uznesenie Rady o európskom vzdelávacom priestore: Výhľad na rok 2025 a obdobie po ňom, v ktorých sa uvádza, že Rada v roku 2025 preskúma strategický rámec – vrátane cieľových hodnôt na úrovni EÚ, riadiacej štruktúry, pracovných metód a prioritných oblastí – a v prípade potreby ho upraví pre druhý cyklus tak, aby bol prispôsobený realite a potrebám európskeho vzdelávacieho priestoru alebo inému významnému vývoju v Európskej únii,

— politické súvislosti uvedené v prílohe I,

BERÚC NA VEDOMIE

— dôležitý príspevok, ktorý európska spolupráca vo vzdelávaní a odbornej príprave prináša k príslušným častiam európskeho semestra,

OPAKUJÚC

— potrebu koordinácie a koherentnosti v rámci všetkých iniciatív EÚ v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy, najmä tých, ktoré sa týkajú zručností a kompetencií, pričom je potrebné plne rešpektovať právny základ pre príslušné oblasti politiky, ako sa stanovuje v zmluvách,

VÍTAJÚC

— správu Komisie o priebežnom hodnotení strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru 2021 – 2030 ([1]),

ZDÔRAZŇUJE, že:

— vzhľadom na meniacu sa geopolitickú realitu je pre individuálny rast, udržateľný sociálny a hospodársky rozvoj, demokraciu, odolnosť, sociálnu súdržnosť, konkurencieschopnosť a pripravenosť zásadné poskytnúť podnet na dosiahnutie rovnakého a inkluzívneho prístupu k vysokokvalitnému vzdelávaniu a odbornej príprave pre všetkých,

— vytvorenie európskeho vzdelávacieho priestoru je aj naďalej hlavnou ambíciou európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave. V tomto kontexte a v záujme toho, aby mohli jednotlivci a spoločnosť naplno využiť svoj potenciál, sa musí vzdelávanie a odborná príprava vnímať z holistického hľadiska.

([1]) COM(2025) 340 final.

UZNÁVA, že:

— od roku 2021 sa dosiahol značný pokrok pri vytváraní európskeho vzdelávacieho priestoru a v súlade so strategickými prioritami sa spustilo mnoho iniciatív. V prípade viacerých iniciatív je stále potrebné ďalšie vykonávanie,

— základ spolupráce naďalej tvoria uznesenia Rady z roku 2021 o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave. Uvedené uznesenia sa týmto uznesením Rady preskúmavajú a aktualizujú.

BERIE NA VEDOMIE, že podľa správy Komisie o priebežnom hodnotení strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru 2021 – 2030:

— strategický rámec má pridanú hodnotu pre EÚ v tom, že členské štáty spája v riešení otázok kvantifikovaných cieľových hodnôt a spoločných priorít. Podarilo sa vďaka nemu dosiahnuť výsledky a relevantné zlepšenia. Využívanie a kombinovanie nástrojov na realizáciu európskeho vzdelávacieho priestoru sú účinné a zosúladené navzájom, ako aj s celkovými prioritami. Z dôkazov vyplýva, že vďaka európskemu vzdelávaciemu priestoru sa podarilo uskutočniť dôležité nové opatrenia na úrovni EÚ, inšpirovať a podporiť národné reformy a vytvoriť štrukturálne, systémové a udržateľné cesty na hlbšiu európsku spoluprácu medzi vzdelávacími inštitúciami. V niektorých prípadoch spolupráca na úrovni EÚ prekonala očakávania a pôvodné ambície tým, že zabezpečila účinné spôsoby komunikácie a koordinovanú reakciu počas krízového riadenia, čím sa zvýšila odolnosť EÚ,

— sila strategického rámca spočíva v jeho pevnom základe dobrovoľnej spolupráce a spoločnej tvorby. Počas konzultácií na účely hodnotenia členské štáty potvrdili svoju pevnú vôľu pokračovať v spolupráci prostredníctvom strategického rámca,

— hlavné výzvy, štruktúrované prostredníctvom strategických priorít, ktoré Rada určila v roku 2021 a v súlade s uznesením Rady z roku 2023, sú naďalej aktuálne,

— možno identifikovať niekoľko oblastí, ktoré si vyžadujú zlepšenie: strategické priority, medziodvetvová koordinácia a koherentnosť, model riadenia a dva hlavné nedostatky (absencia cieľových hodnôt na úrovni EÚ v prípade niektorých dlhodobých alebo nových priorít a absencia systematických dôkazov o národných reformách v nadväznosti na iniciatívy EÚ),

— riadiace štruktúry európskeho vzdelávacieho priestoru, konkrétnejšie skupina na vysokej úrovni pre vzdelávanie a odbornú prípravu, posilnená o svoju koordinačnú radu, zabezpečili silnejšie politické riadenie a strategickejšie stanovovanie agendy. Vďaka európskemu vzdelávaciemu priestoru sa podporil skutočný európsky rozmer vo vzdelávaní a odbornej príprave,

— pokiaľ ide o cieľové hodnoty na úrovni EÚ, trendy v ich plnení vykazujú zmiešaný obraz. V prípade viacerých cieľových hodnôt došlo k pozitívnemu vývoju (napr. menej osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku), v prípade niektorých ďalších sa však dosiahol obmedzený pokrok alebo dokonca pokles (napr. základné zručnosti).

ĎALEJ BERIE NA VEDOMIE:

— oznámenie Komisie o Únii zručností ([2]), v ktorom sa zdôrazňuje, že európska konkurencieschopnosť si vyžaduje zručnosti v rozsahu od základných zručností až po zručnosti získané prostredníctvom celoživotného zvyšovania úrovne zručností a rekvalifikácie. Komisia oznámila nový prístup, vrátane odporúčania pre EÚ27 týkajúceho sa ľudského kapitálu v rámci európskeho semestra, v ktorom sa spájajú politiky v oblasti vzdelávania, odbornej prípravy a zamestnanosti na základe spoločnej vízie konkurencieschopnosti,

— oznámenie Komisie o Akčnom pláne pre základné zručnosti ([3]), ktoré je reakciou na klesajúcu úroveň v základnej gramotnosti, matematike a vede ([4]) a ktoré sa zaoberá aj klesajúcou úrovňou základných digitálnych zručností a občianskych znalostí ([5]),

([2]) COM(2025) 90 final.
([3]) COM(2025) 88 final.
([4]) Ako sa potvrdzuje v PISA a PIAAC pre dospelých.
([5]) Ako sa potvrdzuje v ICILS a ICCS+.

— oznámenie Komisie o strategickom pláne vzdelávania v oblasti STEM ([6]): zručnosti pre konkurencieschopnosť a inovácie ([7]), v ktorom sa poukazuje na výzvy v oblasti STEM na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy, ako je pokles v záujme, účasti a výsledkoch, nedostatok učiteľov STEM a rodové rozdiely a rozdiely v rozmanitosti, pričom všetkým týmto oblastiam sa musí Rada venovať,

— zámer Komisie zriadiť Európske monitorovacie stredisko zručností a Európsky výbor na vysokej úrovni pre zručnosti, ako sa uvádza v oznámení o Únii zručností.

ZHODLA SA na tom, že:

1. Všetci jednotlivci musia byť vybavení kľúčovými kompetenciami pre celoživotné vzdelávanie ([8]), aby mohli uspieť v dnešnom svete a zvládať budúce transformácie v spoločnosti, hospodárstve a na trhu práce, a v tomto kontexte zohrávajú dôležitú úlohu viacjazyčnosť, interdisciplinárne kompetencie a prierezové zručnosti. Aby sa to dosahovalo i naďalej, je potrebné stanoviť politické opatrenia, ktoré by mohli podporiť úspech vo vzdelávaní u všetkých vzdelávajúcich sa osôb vrátane príležitostí na vzdelávanie a odbornú prípravu v rôznych etapách života.

2. EÚ čelí výzve v oblasti konkurencieschopnosti. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy, od ktorých sa očakáva, že sa budú zaoberať aj demografickými výzvami, budú musieť vybaviť jednotlivcov zručnosťami potrebnými na posilnenie európskej konkurencieschopnosti a strategickej autonómie v nadchádzajúcich rokoch a na podporu zelenej a digitálnej transformácie. Rozvojom kapacity pre odolnosť a schopnosti čeliť krízam a zotaviť sa z nich sa napomôže tomu, aby sa v celej EÚ vybudovali nadčasové systémy vzdelávania a odbornej prípravy, a to na základe získaných poznatkov a v reakcii na vplyv útočnej vojny Ruska proti Ukrajine a jej dôsledky pre európsku bezpečnosť.

3. Strategický rámec pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave bude hlavným nástrojom na podporu a realizáciu európskeho vzdelávacieho priestoru, pričom sa v plnej miere zohľadní jeho holistický prístup, v relevantných prípadoch v synergii s Úniou zručností.

4. Hoci sa pri vytváraní európskeho vzdelávacieho priestoru dosiahol veľký pokrok, stále je potrebné pracovať na tom, aby sa do roku 2030 v plnej miere dobudoval.

5. Vzhľadom na vývoj počas prvého cyklu strategického rámca je potrebné prehodnotiť a prispôsobiť strategické priority, prioritné oblasti a cieľové hodnoty na úrovni EÚ stanovené v roku 2021, a tiež posilniť vzdelávanie zamerané na zelenú a digitálnu transformáciu vo všetkých strategických prioritách.

6. Podpora kvality, rovnosti, inklúzie a úspechu pre všetkých zostáva naďalej stredobodom európskeho vzdelávacieho priestoru a preniká do všetkých jeho strategických priorít. V druhom cykle (2026 – 2030) sa strategický rámec bude zaoberať týmito šiestimi strategickými prioritami, pričom sa budú využívať dostupné finančné prostriedky:

([6]) Veda, technológia, inžinierstvo a matematika (STEM).
([7]) COM(2025) 89 final.
([8]) V zmysle vymedzenia v odporúčaní Rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie (Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1).

Strategická priorita č. 1: Gramotnosť, matematika a veda pre všetkých

Vysokokvalitné vzdelávanie a odborná príprava pomáhajú všetkým vzdelávajúcim sa osobám rozvíjať kompetencie pozostávajúce z vedomostí, zručností a postojov, ktoré sú kľúčové pre kvalitu života jednotlivcov a pre ich pracovné príležitosti, pre sociálnu súdržnosť a konkurencieschopnosť a tiež pre odolnosť a pripravenosť EÚ. V záujme dosiahnutia tohto cieľa by systémy vzdelávania a odbornej prípravy mali zabezpečiť spravodlivý prístup, účasť a výsledky tým, že budú presadzovať vysokokvalitné vzdelávanie, inklúziu a pohodu. Hoci sa v prvom cykle strategického rámca dosiahol pokrok, je i naďalej kľúčové ďalej zlepšovať vzdelávanie, odbornú prípravu a zručnosti v záujme osobného rastu, aktívneho občianstva a profesijného rozvoja vzdelávajúcich sa osôb všetkých vekových kategórií.

Zabezpečenie dostatočnej úrovne gramotnosti (čítanie, písanie a správne pochopenie písomných a ústnych informácií), matematiky a vedy pre všetkých je základom pre každé ďalšie vzdelávanie. Takýto základ umožňuje vzdelávajúcim sa osobám rozvíjať širšie a špecializovanejšie kompetencie, napríklad v oblasti STEM ([9]), a uspieť v počiatočnom i ďalšom vzdelávaní, na trhu práce a v spoločnosti vo všeobecnosti. Kľúčom k poskytovaniu gramotnosti, matematiky a vedy je zlepšenie kvality výučby a posilnenie rovnosti a inklúzie. Pomôže to zabezpečiť úspech vo vzdelávaní a odbornej príprave pre všetkých, čo je dnes dôležitejšie ako kedykoľvek predtým.

Európa čelí kritickej výzve: nedávne medzinárodné hodnotenia vrátane PISA ukazujú znepokojujúci pokles v čítaní, matematike a vede, pričom čoraz väčší podiel študentov nedosahuje minimálnu úroveň spôsobilosti. Na riešenie tohto problému sa musí vynaložiť väčšie úsilie vrátane úsilia zameraného na zníženie predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy a na zlepšenie prístupu k vysokokvalitnému vzdelávaniu a starostlivosti v ranom detstve, najmä v prípade vzdelávajúcich sa osôb pochádzajúcich zo zraniteľných skupín. Zabezpečenie toho, aby všetci jednotlivci nadobudli zručnosti v oblasti gramotnosti, matematiky a vedy, a podpora kľúčových kompetencií pre celoživotné vzdelávanie vo všeobecnosti sú nevyhnutné pre osobný a profesijný rozvoj každého jednotlivca a pomáhajú riešiť sociálno-ekonomické nerovnosti a nedostatok zručností. Zlepšenie kvality vzdelávania a odbornej prípravy by zároveň malo zvýšiť počet ľudí s vynikajúcimi výsledkami, a to aj s cieľom posilniť inovačnú kapacitu a konkurencieschopnosť Európy.

V celej Európe sú medzi osobami so slabými výsledkami nadmerne zastúpené vzdelávajúce sa osoby zo znevýhodneného prostredia. V záujme skutočne inkluzívnych systémov vzdelávania a odbornej prípravy by dosiahnutý stupeň vzdelania a výsledky vzdelávajúcich sa osôb na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy nemali byť determinované osobnými, sociálnymi a hospodárskymi faktormi. Inkluzívne vzdelávanie a odborná príprava zahŕňajú aj rozvoj citlivosti vo vzdelávacích procesoch s cieľom zohľadniť rozmanitosť, inklúziu a nediskrimináciu. V tejto súvislosti je rovnako dôležité bojovať proti všetkým stereotypom a poskytovať potrebnú podporu vzdelávajúcim sa osobám so zdravotným postihnutím a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Strategická priorita č. 2: Rozvoj digitálnych zručností a občianskeho vzdelávania

V dnešnom globálnom kontexte poznačenom krízami, zmenou klímy, rýchlymi technologickými zmenami, digitalizáciou (vrátane umelej inteligencie), rastúcou polarizáciou, šírením dezinformácií a rastúcimi výzvami pre demokratické normy a hodnoty, ako aj nízkou úrovňou demokratickej účasti je naliehavo potrebné posilniť demokraciu a odolnosť v rámci Európskej únie. Kľúčovú úlohu v tejto súvislosti zohráva digitálne a občianske vzdelávanie.

Digitálne zručnosti sú pre moderný život kľúčové a stali sa nevyhnutnými takmer vo všetkých oblastiach spoločnosti a hospodárstva. Sú kľúčom k aktívnemu občianstvu, zamestnateľnosti, sociálnej inklúzii a pohode a zároveň zohrávajú dôležitú úlohu pri zlepšovaní európskej konkurencieschopnosti prostredníctvom rozvoja pokročilejších zručností v oblasti STEM. Digitálne vzdelávanie by malo zahŕňať mediálnu, digitálnu a dátovú gramotnosť, kritické myslenie, digitálnu pohodu, boj proti misinformáciám a dezinformáciám, kybernetickému šikanovaniu, nenávistným a škodlivým slovným prejavom a znalosť a etické a zodpovedné využívanie umelej inteligencie a ďalších vznikajúcich technológií.

V tejto súvislosti je rovnako dôležité občianske vzdelávanie. Súčasná globálna situácia si vyžaduje informovaných a angažovaných občanov, ktorí chápu a rešpektujú demokratické inštitúcie, zásady a procesy na miestnej, vnútroštátnej, európskej a medzinárodnej úrovni. Občianske vzdelávanie pomáha všetkým jednotlivcom získať vedomosti, zručnosti a postoje potrebné na aktívnu a zodpovednú účasť na demokratickom živote a zmysluplnú občiansku angažovanosť.

([9]) Môže sa uplatňovať aj prístup STEAM (veda, technológia, inžinierstvo, umenie a matematika), ktorý zahŕňa tvorivý potenciál prepojenia vzdelávania STEM s umením, humanitnými a so spoločenskými vedami.

Európsky rozmer výučby ([10]) môže prispieť k presadzovaniu spoločných európskych hodnôt ([11]) s cieľom posilniť zmysel pre európsku identitu a solidaritu. Mal by presadzovať rešpektovanie kultúrnej rozmanitosti a pomáhať vzdelávajúcim sa osobám orientovať sa v ich miestnej, národnej, európskej a globálnej identite. Občianske vzdelávanie úzko súvisí s pochopením výziev spojených s digitálnou a zelenou transformáciou.

Jedným z kľúčových aspektov občianskeho vzdelávania je výučba a učenie sa prostredníctvom demokracie, o demokracii a v záujme demokracie. Vzdelávanie a odborná príprava vo všetkých oblastiach a na všetkých úrovniach by mali presadzovať demokratické hodnoty, podnecovať otvorený dialóg a kritické myslenie a zaoberať sa problematikou misinformácií a dezinformácií (vrátane online). Školy a všetky ostatné inštitúcie vzdelávania a odbornej prípravy by mali fungovať ako demokratické komunity, v ktorých vzdelávajúce sa osoby získajú skúsenosti s účasťou, dialógom a spolurozhodovaním. Učitelia, pedagógovia, školitelia a vedúci pracovníci na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy by mali byť dobre pripravení zohrávať kľúčovú úlohu pri vytváraní inkluzívnych a participatívnych vzdelávacích prostredí, ktoré premietajú demokratické hodnoty do praxe. Digitálne a občianske vzdelávanie sú v tejto súvislosti mimoriadne dôležité pre to, aby vzdelávajúcim sa osobám pomohli kriticky myslieť a správať sa bezpečne a zodpovedne v online prostredí. Na zabezpečenie pohody a bezpečnosti detí je nevyhnutné formulovať etický prístup k používaniu obrazovky.

Dôraz by sa mal klásť na podporu aktívneho občianstva a vybavenie jednotlivcov kompetenciami a sebadôverou, aby sa mohli konštruktívne angažovať vo svojich komunitách a zapájať sa do demokratického procesu na všetkých úrovniach.

Vzdelávanie zamerané na zelenú transformáciu a udržateľný rozvoj ([12]) a občianske vzdelávanie sú úzko prepojené a sú relevantné aj pre európsku konkurencieschopnosť. Jedným z ústredných aspektov aktívneho a zodpovedného občianstva je príprava vzdelávajúcich sa osôb na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom reagovať na spoločenské a environmentálne výzvy. To zahŕňa vybavenie jednotlivcov vedomosťami, zručnosťami a postojmi potrebnými na to, aby sa mohli zmysluplne zapájať do zelenej a digitálnej transformácie a prispievať k spravodlivej a sociálne a environmentálne udržateľnej spoločnosti.

Strategická priorita č. 3: Celoživotné vzdelávanie a mobilita ako realita pre všetkých

Spôsob, akým žijeme a pracujeme, čoraz viac ovplyvňujú spoločenské, technologické, environmentálne a hospodárske výzvy. Najmä technologický vývoj si vyžaduje, aby si obyvateľstvo zvyšovalo zručnosti a rekvalifikovalo sa. Celoživotné vzdelávanie má v kontexte klimatickej krízy, ako aj technologických zmien zásadný význam, pretože pomáha jednotlivcom budovať odolnosť a pripraviť sa na prebiehajúce environmentálne a spoločenské zmeny. Podporuje rozvoj zelených a digitálnych zručností a zabezpečuje, aby sa ľudia mohli prispôsobiť novým a vznikajúcim požiadavkám trhu práce, čím prispieva k udržateľnejším spôsobom života a práce. Vzhľadom na to, že spoločnosti sa neustále menia, má celoživotné vzdelávanie zásadný význam pre osobný, občiansky a profesijný rozvoj. Je potrebné dosiahnuť ďalší pokrok, pokiaľ ide o poskytovanie flexibilných a vysokokvalitných možností celoživotného vzdelávania pre všetkých.

Priemerná miera účasti dospelých na vzdelávaní v EÚ zostáva naďalej nízka. Systémy vzdelávania a odbornej prípravy by mali byť pružnejšie, odolnejšie, nadčasovejšie a atraktívnejšie a mali by oslovovať rozmanitejšiu skupinu vzdelávajúcich sa osôb vrátane ľudí s nízkymi úrovňami zručností. Musia zabezpečovať uznávanie kvalifikácií a potvrdzovanie predchádzajúceho vzdelávania a ponúkať možnosti odbornej prípravy na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu, a to aj na vyšších kvalifikačných úrovniach a počas celého pracovného života, napr. prostredníctvom mikrocertifikátov. Okrem toho inovácie v oblasti vzdelávacích dráh, nové vzdelávacie prístupy a celoživotné profesijné poradenstvo môžu pomôcť lepšie uspokojiť potreby širšej škály vzdelávajúcich sa osôb, keďže čoraz väčší počet dospelých sa bude musieť rekvalifikovať a zvyšovať úroveň svojich zručností. Osobitná pozornosť by sa mala venovať podpore vzdelávajúcich sa osôb z marginalizovaných prostredí a vzdelávajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím a so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

([10]) Má sa podporovať v súlade s odporúčaním Rady z 22. mája 2018 o presadzovaní spoločných hodnôt, inkluzívneho vzdelávania a európskeho rozmeru výučby (Ú. v. EÚ C 195, 7.6.2018, s. 1).
([11]) Ako sa uvádza v článku 2 Zmluvy o Európskej únii a v Charte základných práv Európskej únie.
([12]) Ako sa uvádza v odporúčaní Rady zo 16. júna 2022 o vzdelávaní zameranom na zelenú transformáciu a udržateľný rozvoj (Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 1).

Naďalej by sa mala rozširovať mobilita vzdelávajúcich sa osôb, učiteľov, pedagógov, školiteľov učiteľov a zamestnancov, najmä prostredníctvom súčasného programu Erasmus+, ako kľúčový prvok spolupráce EÚ a nástroj na zvýšenie kvality a inklúzie vo vzdelávaní a odbornej príprave a na podporu viacjazyčnosti, medzikultúrnych kompetencií, európskej identity a aktívneho občianstva v EÚ aj mimo nej. Preto sa musí vyvinúť ďalšie úsilie na odstránenie existujúcich prekážok mobility vzdelávania a vyučovania, a to aj v oblastiach študijných pobytov v zahraničí, zabezpečovania kvality, automatického vzájomného uznávania kvalifikácií a výsledkov študijných pobytov v zahraničí ([13]). Je dôležité usilovať sa o vyváženú mobilitu s cieľom zabezpečiť vyváženú cirkuláciu a rozdelenie zručností a monitorovať tieto procesy.

Strategická priorita č. 4: Zvyšovanie atraktívnosti, kompetencií a motivácie, pokiaľ ide o povolania v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

Jadro vzdelávania a odbornej prípravy tvoria učitelia, pedagógovia, školitelia, vedúci pracovníci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a ďalší vzdelávací a pedagogickí pracovníci na všetkých úrovniach a vo všetkých prostrediach.

Krajiny EÚ čelia čoraz väčším problémom s nedostatkom učiteľov, najmä v určitých predmetoch a zemepisných oblastiach. Z hľadiska kvality vzdelávania a odbornej prípravy zohráva kľúčovú úlohu motivácia učiteľov, pedagógov, školiteľov a iných vzdelávacích a pedagogických pracovníkov. Preto je potrebné zvýšiť atraktívnosť a spoločenské ocenenie učiteľského povolania a vypracovať lepšie a pružnejšie stratégie prijímania zamestnancov. Kľúčovými faktormi pri zvyšovaní atraktívnosti tohto povolania sú kvalita vzdelávania učiteľov, pedagógov a školiteľov a ich profesijný rozvoj, príležitosti na mobilitu, pracovné podmienky a pohoda. Ak sa má podporiť inovácia, inklúzia, kvalita a výsledky vo vzdelávaní a odbornej príprave, pedagógovia musia byť kompetentní a motivovaní, čo si vyžaduje vysokokvalitné počiatočné vzdelávanie a kontinuálnu odbornú prípravu. Mali by získať uznanie a mali by mať možnosti kariérneho postupu.

Strategická priorita č. 5: Podpora excelentného a atraktívneho európskeho odborného vzdelávania a prípravy (OVP)

Počiatočné a ďalšie OVP zohráva kľúčovú úlohu pri príprave európskej pracovnej sily na budúcnosť. Krajiny v celej EÚ čelia rastúcemu nedostatku pracovnej sily v kľúčových odvetviach. Ak sa má zabezpečiť európska konkurencieschopnosť a podpora inovácie, je nevyhnutné zvýšiť atraktívnosť, excelentnosť a inkluzívnosť OVP. Takisto je potrebné presadzovať spoločenské uznanie OVP a zvyšovať povedomie vzdelávajúcich sa osôb, rodičov a zamestnávateľov o jeho kvalite a kariérnych príležitostiach, ktoré poskytuje. Kodanský proces posilňuje spoločné európske úsilie o rozvoj vysokokvalitných a inovačných systémov OVP, čím prispieva ku konkurencieschopnosti a odolnosti jednotlivých krajín i Európy.

Prebiehajúca zelená a digitálna transformácia, najmä pokiaľ ide o nástup umelej inteligencie a iných inovačných technológií, si vyžaduje nové zručnosti a prispôsobivosť, pričom OVP zohráva dôležitú úlohu pri zabezpečovaní vhodných a účinných reakcií. Na to, aby sa zelené a digitálne zručnosti účinne začlenili do vyučovacej praxe, je nevyhnutná podpora zvyšovania úrovne zručností učiteľov a školiteľov OVP a modernizácia infraštruktúry OVP. Zosúladením odbornej prípravy s požiadavkami trhu práce OVP zabezpečí, že vzdelávajúce sa osoby sa nielen pripravia na súčasné pracovné miesta, ale budú schopné prispôsobiť sa aj budúcim zmenám. Zásadný význam má i naďalej zabezpečenie relevantnosti OVP pre trh práce. Rovnako dôležité je rozvíjať primeranú úroveň ďalších prierezových zručností a kompetencií umožňujúcich celoživotnú prispôsobivosť meniacim sa potrebám trhu práce a osobný rozvoj, a to prostredníctvom občianstva, podnikavosti, digitálneho vzdelávania a vzdelávania zameraného na udržateľný rozvoj.

Aby sa v Európe zaistila inovácia a technologický pokrok, je naliehavo potrebné posilniť OVP v oblastiach STEM. Podpora mladých ľudí – najmä dievčat a nedostatočne zastúpených skupín – v tom aby sa zapájali do programov OVP v odboroch STEM, bude mať zásadný význam pre riešenie budúcich spoločenských a hospodárskych výziev. OVP zohráva dôležitú úlohu aj v aplikovanom výskume, inovácii a podnikaní, napríklad prostredníctvom centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy.

([13]) V súlade s odporúčaním Rady z 26. novembra 2018 týkajúcim sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí (Ú. v. EÚ C 444, 10.12.2018, s. 1).

Dôležitou výzvou je i naďalej zvýšenie rozmanitosti v rámci programov OVP. Osobitná pozornosť by sa mala venovať podpore vzdelávajúcich sa osôb z marginalizovaných prostredí a vzdelávajúcich sa osôb so špeciálnymi výchovno--vzdelávacími potrebami. OVP sa musí stať prostredníctvom včasného profesijného poradenstva atraktívnou, flexibilnou a inkluzívnou vzdelávacou dráhou pre všetky vzdelávajúce sa osoby, a to nielen v záujme zaistenia rovnosti, ale aj v záujme riešenia celého spektra nedostatku zručností v celej Európe. Okrem toho by sa OVP malo uznávať a presadzovať ako ponuka príležitostí na osobný, akademický a profesijný rozvoj, ktoré sú rovnako cenné ako tie, ktoré sú ponúkané v rámci dráh všeobecného vzdelávania.

Aby sa ďalej zvýšila atraktívnosť OVP, je dôležité posilniť príležitosti na vzdelávaciu mobilitu. Podporou cezhraničných výmen a zlepšením uznávania kvalifikácií a období odbornej prípravy v zahraničí možno dosiahnuť, aby sa OVP stalo dynamickejšou a atraktívnejšou dráhou pre všetky vzdelávajúce sa osoby. Vďaka takémuto úsiliu sa podporí aj konkurencieschopnosť, zmysel pre európsku identitu a spolupráca.

Základným kameňom účinných systémov OVP je i naďalej učenie sa na pracovisku. Atraktívnosť a relevantnosť programov OVP sa môže zvýšiť tým, že sa posilnia partnerstvá medzi inštitúciami odbornej prípravy a zamestnávateľmi a rozšíria sa príležitosti na učňovskú prípravu a učenie sa na pracovisku.

V kontexte OVP by sa mali zabezpečiť možnosti ďalšieho vzdelávania, ktoré vzdelávajúcim sa osobám umožnia ďalej napredovať v štúdiu tým, že sa podporí priestupnosť medzi vzdelávacími dráhami v rámci OVP a všeobecného alebo vysokoškolského vzdelávania a odbornej prípravy. Malo by byť možné bezproblémovo prejsť od odborného vzdelávania k ďalšiemu vzdelávaniu vrátane vysokoškolského vzdelávania, a tak zabezpečiť, aby vzdelávajúce sa osoby mohli pokračovať v rozvíjaní svojich zručností počas celého života a prispôsobovať sa meniacim sa profesijným dráham.

Strategická priorita č. 6: Podpora konkurencieschopného európskeho vysokoškolského vzdelávania

Vysokoškolské vzdelávanie, výskum a inovácia naďalej zohrávajú zásadnú úlohu pri zabezpečovaní budúcej konkurencieschopnosti, inovačnej kapacity, atraktívnosti a spoločenskej odolnosti Európskej únie.

Významný pokrok sa už dosiahol pri posilňovaní spolupráce medzi európskymi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania ([14]), najmä prostredníctvom vykonávania kľúčových záväzkov bolonského procesu a iniciatív, ako sú aliancie európskych univerzít a uznesenie Rady o značke Európsky diplom a o ďalších krokoch smerom k prípadnému európskemu diplomu: posilnenie konkurencieschopnosti Európy a atraktívnosti európskeho vysokoškolského vzdelávania ([15]), ktoré bolo schválené v máji 2025. Toto úsilie položilo základy pre hlbšiu integráciu a mobilitu a ďalší rozvoj bude pokračovať aj v nadchádzajúcich rokoch. Pokračujúca cezhraničná spolupráca nielenže zvyšuje kvalitu vzdelávania a výskumu, ale tiež posilňuje demokraciu a rozvíja spoločnú európsku identitu a hodnoty.

Malo by sa pokračovať v práci na odstraňovaní prekážok nadnárodnej spolupráce ďalším vykonávaním iniciatív, ako sú aliancie európskych univerzít, a pokračovaním trojfázového procesu dohodnutého v máji 2025 „s cieľom zaviesť značku spoločný európsky diplom a pripraviť pôdu pre spoločný európsky diplom“ ([16]). Je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na posilnenie automatického vzájomného uznávania kvalifikácií na účely ďalšieho štúdia ([17]), čo prispeje aj k lepšej mobilite študentov a vzdelávajúcich sa osôb.

Bolonský proces je naďalej dôležitým základným kameňom európskeho prostredia vysokoškolského vzdelávania. Zabezpečenie synergie medzi strategickým rámcom a bolonským procesom je nevyhnutné na zabránenie duplicite a neefektívnosti a na podporu súdržnejšieho európskeho vzdelávacieho priestoru. Dôležité je naďalej aj posilnenie prepojení s európskym výskumným priestorom.

([14]) Na účely tohto uznesenia sa pojem „inštitúcie vysokoškolského vzdelávania“ používa ako odkaz na širší sektor, ktorý predstavuje celú oblasť terciárneho vzdelávania, a preto sa vzťahuje na všetky typy inštitúcií vysokoškolského vzdelávania vrátane, v súlade s vnútroštátnym právom alebo postupmi, výskumných univerzít, vysokých škôl, univerzít aplikovaných vied, inštitúcií vysokoškolského odborného vzdelávania a prípravy, ako aj vysokoškolských inštitúcií s umeleckým zameraním.

([15]) Ú. v. EÚ C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj.

([16]) Hoci prebiehajú diskusie o spoločnom európskom diplome, Rada Európskej únie ešte neprijala rozhodnutie o jeho možnom zavedení a akýkoľvek odkaz na spoločný európsky diplom v tomto uznesení Rady by sa mal chápať v tomto zmysle.

([17]) V súlade s odporúčaním Rady z 26. novembra 2018 týkajúcim sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí (Ú. v. EÚ C 444, 10.12.2018, s. 1).

S cieľom účinne riešiť rastúci nedostatok zručností a nedostatok absolventov vysokoškolského vzdelávania na trhu práce by sa mala rozšíriť dostupnosť vysokoškolského vzdelávania vytváraním príležitostí pre vzdelávajúce sa osoby všetkých vekových kategórií a zo všetkých prostredí a navrhovaním flexibilných vzdelávacích dráh, ktoré podporujú celoživotné vzdelávanie, uznávanie predchádzajúceho vzdelávania a pohodu študentov i zamestnancov. Študenti musia mať prístup k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vysokoškolskému vzdelávaniu a mať k dispozícii dostatočné poradenstvo a podporu, aby mohli naplno využiť svoj potenciál.

Rovnako dôležité bude chrániť základné akademické hodnoty (vrátane akademickej slobody) a uznať úlohu inštitúcií vysokoškolského vzdelávania pri podpore budúceho rozvoja demokratických spoločností.

Akademickí pracovníci majú zásadný význam pre prosperujúce európske inštitúcie vysokoškolského vzdelávania a hlbšiu nadnárodnú spoluprácu. Na riešenie výziev, ktorým čelia, je potrebné podporovať iniciatívy, ktoré uznávajú a oceňujú hodnotu ich rôznorodých úloh a význam atraktívnych a udržateľných kariér vo vysokoškolskom vzdelávaní.

Výskum a inovácia sú ústredným prvkom úlohy vysokoškolského vzdelávania pri riešení zložitých spoločenských a hospodárskych výziev. Intenzívnejšia spolupráca medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania a hospodárskymi odvetviami je nevyhnutná na zosúladenie ponuky vzdelávania s vyvíjajúcimi sa požiadavkami trhu práce.

Vysokoškolské vzdelávanie v oblasti STEM má zásadný význam pre uspokojenie dopytu po kvalifikovaných odborníkoch v kľúčových odvetviach, a to aj prostredníctvom využívania mikrocertifikátov. Prilákanie väčšieho počtu dievčat a žien do študijných odborov STEM už od útleho veku má zásadný význam pre zvýšenie počtu zápisov na terciárne štúdium a počtu odborníkov v oblasti STEM. Rozvoj zelených a digitálnych zručností je navyše kľúčom k podpore dvojakej transformácie a strategickej autonómie Európy. Ďalšiu pozornosť si vyžaduje aj rozvoj vysokoškolského vzdelávania v súvislosti s umelou inteligenciou a jej etickým a zodpovedným využívaním. Umelá inteligencia bude mať hlboký vplyv na toto odvetvie, od výučby, vzdelávania a hodnotenia študentov až po výskum, inováciu a vnútorné procesy inštitúcií vysokoškolského vzdelávania.

ZDÔRAZŇUJE, že:

— posilnenie riadenia európskeho vzdelávacieho priestoru možno dosiahnuť v rámci súčasných štruktúr ([18]). Zásady a pracovné metódy na európskej úrovni preukázali svoju účinnosť a flexibilitu,

— skupina na vysokej úrovni pre vzdelávanie a odbornú prípravu (ďalej len „skupina na vysokej úrovni“), ktorú podporuje jej koordinačná rada, zohráva dôležitú úlohu pri progresívnej identifikácii, prerokúvaní a riadení strategických a prierezových otázok európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave vrátane kľúčových strategických tém súvisiacich s digitálnym vzdelávaním a odbornou prípravou a digitálnymi zručnosťami a kompetenciami ([19]). Účinné plnenie tejto úlohy má kľúčový význam,

— právomoci Rady a rotujúceho predsedníctva sú naďalej ústredným prvkom riadenia vrátane organizovania zasadnutí skupiny na vysokej úrovni a zasadnutí generálnych riaditeľov,

— pracovné skupiny strategického rámca, ktoré fungujú na základe otvorenej metódy koordinácie, sú nevyhnutné na prípravu politiky EÚ a na vzájomné prepojenie odborníkov z členských štátov. Ich mandáty by mali odzrkadľovať aktualizované strategické priority uvedené v tomto uznesení. Mohli by sa ďalej rozvíjať vzájomné stretnutia medzi pracovnými skupinami, aby sa posilnil medziodvetvový prístup a zabezpečila súdržnejšia spolupráca,

— je dôležité posilniť využívanie činností partnerského učenia vrátane partnerského poradenstva,

— na všetkých úrovniach (skupina na vysokej úrovni, zasadnutia generálnych riaditeľov a pracovné skupiny strategického rámca) je naďalej mimoriadne potrebné šíriť informácie a výsledky; úsilie v tomto smere by sa malo posilniť.

([18]) Ako sa uvádza v uznesení Rady o riadiacej štruktúre strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) (Ú. v. EÚ C 497, 10.12.2021, s. 1).

([19]) Ako sa uvádza v odporúčaní Rady z 23. novembra 2023 na zlepšenie sprostredkovania digitálnych zručností a kompetencií vo vzdelávaní a odbornej príprave (Ú. v. EÚ C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj) a v odporúčaní Rady z 23. novembra 2023 týkajúce sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu (Ú. v. EÚ C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj).

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, aby:

1. s podporou Komisie a pomocou otvorenej metódy koordinácie spolupracovali na posilnení európskej spolupráce vo vzdelávaní a odbornej príprave v období do roku 2030 na základe revidovaných strategických priorít, zásad a pracovných metód a na základe konkrétnych otázok a opatrení dohodnutých pre každú z týchto strategických priorít počas cyklu 2026 – 2030 (ako sa uvádza v prílohe III);

2. na základe vnútroštátnych priorít a s náležitým zreteľom na vnútroštátne právomoci v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy zvážili prijatie opatrení na vnútroštátnej a regionálnej úrovni, ktorých cieľom je dosiahnuť pokrok v rámci strategických priorít uvedených v strategickom rámci a spoločne prispieť k úplnému dobudovaniu európskeho vzdelávacieho priestoru a dosiahnutiu cieľových hodnôt na úrovni EÚ uvedených v prílohe II;

3. podporovali riadiacu štruktúru a zvolené pracovné metódy a prevzali zodpovednosť za tento proces;

4. účinne využívali únijné politiky a súčasné nástroje financovania na podporu vykonávania vnútroštátnych a regionálnych opatrení a činností v záujme dosiahnutia pokroku pri plnení strategických priorít a pri dosahovaní súvisiacich cieľových hodnôt na únijnej a vnútroštátnej úrovni.

VYZÝVA KOMISIU, ABY V PLNOM SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY:

1. podporovala členské štáty a spolupracovala s nimi v tomto rámci v duchu spoločnej tvorby na základe strategických priorít, zásad a pracovných metód opísaných vyššie, cieľových hodnôt na úrovni EÚ a ukazovateľa uvedeného v prílohe II, ako aj konkrétnych otázok a opatrení dohodnutých pre jednotlivé strategické priority v cykle 2026 – 2030, ako sa uvádza v prílohe III;

2. spolupracovala s členskými štátmi a poskytovala osobitnú podporu na uľahčenie vzájomného učenia, analýzy, partnerského poradenstva a výmeny osvedčených postupov v oblasti vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve, škôl, OVP, vysokoškolského vzdelávania, vzdelávania dospelých a prierezových otázok. S cieľom zabezpečiť pokrytie všetkých sektorov vzdelávania a odbornej prípravy by sa mali aktívne preskúmať možnosti vzájomných a spoločných stretnutí pracovných skupín strategického rámca;

3. analyzovala, najmä prostredníctvom správ o pokroku založených na informáciách od členských štátov, do akej miery sa splnili strategické priority tohto rámca, pokiaľ ide o budovanie európskeho vzdelávacieho priestoru, ako aj o európsku spoluprácu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy na vnútroštátnej úrovni prostredníctvom Monitora vzdelávania a odbornej prípravy. Zachovanie podávania správ v rámci existujúcich štruktúr s náležitým ohľadom na administratívnu záťaž je pre členské štáty kľúčové;

4. spolupracovala s členskými štátmi prostredníctvom stálej skupiny pre ukazovatele a referenčné hodnoty s cieľom zlepšiť analýzu a zber údajov a pravidelne podávala Rade správy o tejto práci;

5. pokračovala v práci na metodike na základe ukazovateľa v oblasti občianskych znalostí, aby sa mohol ďalej rozvíjať cieľ súvisiaci s občianstvom;

6. uverejnila v roku 2030 záverečnú správu o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030) a predložila návrh rámca pre spoluprácu na nasledujúce desaťročie.

PRÍLOHA I

POLITICKÉ SÚVISLOSTI

Rada Európskej únie

1. Uznesenie Rady o strategickom rámci pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), Ú. v. EÚ C 66, 26.2.2021, s. 1.

2. Závery Rady o rovnosti a inklúzii vo vzdelávaní a odbornej príprave s cieľom podporiť úspech vo vzdelávaní pre všetkých, Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 3.

3. Závery Rady o iniciatíve „Európske univerzity“ – prepojenie vysokoškolského vzdelávania, výskumu, inovácie a spoločnosti: príprava podmienok pre nový rozmer európskeho vysokoškolského vzdelávania, Ú. v. EÚ C 221, 10.6.2021, s. 14.

4. Uznesenie Rady o riadiacej štruktúre strategického rámca pre európsku spoluprácu vo vzdelávaní a odbornej príprave v záujme vytvorenia európskeho vzdelávacieho priestoru a neskôr (2021 – 2030), Ú. v. EÚ C 497, 10.12.2021, s. 1.

5. Uznesenie Rady o novom európskom programe vzdelávania dospelých na roky 2021 – 2030, Ú. v. EÚ C 504, 14.12.2021, s. 9.

6. Odporúčanie Rady z 29. novembra 2021 týkajúce sa metód zmiešaného učenia v záujme vysokokvalitného a inkluzívneho primárneho a sekundárneho vzdelávania, Ú. v. EÚ C 504, 14.12.2021, s. 21.

7. Odporúčanie Rady z 5. apríla 2022 o budovaní mostov pre účinnú spoluprácu v oblasti vysokoškolského vzdelávania v Európe, Ú. v. EÚ C 160, 13.4.2022, s. 1.

8. Závery Rady o posilnení mobility učiteľov a školiteľov, najmä európskej mobility, počas ich počiatočného vzdelávania a odbornej prípravy a vzdelávania a odbornej prípravy na pracovisku, Ú. v. EÚ C 167, 21.4.2022, s. 2.

9. Závery Rady o európskej stratégii na posilnenie postavenia inštitúcií vysokoškolského vzdelávania pre budúcnosť Európy, Ú. v. EÚ C 167, 21.4.2022, s. 9.

10. Odporúčanie Rady zo 16. júna 2022 o vzdelávaní zameranom na zelenú transformáciu a udržateľný rozvoj, Ú. v. EÚ C 243, 27.6.2022, s. 1.

11. Odporúčanie Rady z 28. novembra 2022 týkajúce sa iniciatívy Cesta k úspechu v škole, ktorým sa nahrádza odporúčanie Rady z 28. júna 2011 o politikách na zníženie predčasného ukončovania školskej dochádzky, Ú. v. EÚ C 469, 9.12.2022, s. 1.

12. Závery Rady o podpore pohody v digitálnom vzdelávaní, Ú. v. EÚ C 469, 9.12.2022, s. 19.

13. Uznesenie Rady o Európskom vzdelávacom priestore: Výhľad na rok 2025 a obdobie po ňom, Ú. v. EÚ C 185, 26.5.2023, s. 35.

14. Závery Rady o ďalších krokoch na realizáciu automatického vzájomného uznávania vo vzdelávaní a odbornej príprave, Ú. v. EÚ C 185, 26.5.2023, s. 44.

15. Závery Rady o príspevku vzdelávania a odbornej prípravy k posilneniu spoločných európskych hodnôt a demokratického občianstva, Ú. v. EÚ C, C/2023/1419, 1.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1419/oj.

16. Odporúčanie Rady z 23. novembra 2023 na zlepšenie sprostredkovania digitálnych zručností a kompetencií vo vzdelávaní a odbornej príprave, Ú. v. EÚ C, C/2024/1030, 23.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1030/oj.

17. Odporúčanie Rady z 23. novembra 2023 týkajúce sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu, Ú. v. EÚ C, C/2024/1115, 24.1.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1115/oj.

18. Odporúčanie Rady z 13. mája 2024, Európa v pohybe – príležitosti vzdelávacej mobility pre všetkých, Ú. v. EÚ C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj.

19. Závery Rady o podpore politiky a praxe v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy vychádzajúcej z dôkazov s cieľom vytvoriť európsky vzdelávací priestor, Ú. v. EÚ C, C/2024/3642, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3642/oj.

20. Odporúčanie Rady z 25. novembra 2024, týkajúce sa atraktívnej a udržateľnej kariéry vo vysokoškolskom vzdelávaní, Ú. v. EÚ C, C/2024/7282, 5.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7282/oj.

21. Závery Rady o strategických partnerstvách vo vzdelávaní a odbornej príprave, Ú. v. EÚ C, C/2024/7400, 9.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7400/oj.

22. Závery Rady o inkluzívnych postupoch zameraných na vzdelávajúce sa osoby vo vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve a v školskom vzdelávaní, Ú. v. EÚ C, C/2025/2796, 21.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2796/oj.

23. Uznesenie Rady o značke Európsky diplom a o ďalších krokoch smerom k prípadnému európskemu diplomu: posilnenie konkurencieschopnosti Európy a atraktívnosti európskeho vysokoškolského vzdelávania, Ú. v. EÚ C, C/2025/2939, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2939/oj.

24. Odporúčanie Rady, z 12. mája 2025, týkajúce sa európskeho systému zabezpečovania kvality a uznávania vo vysokoškolskom vzdelávaní, Ú. v. EÚ C, C/2025/3006, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3006/oj.

Európska komisia

1. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o európskej stratégii pre univerzity, COM(2022) 16 final.

2. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o pokroku na ceste k vytvoreniu európskeho vzdelávacieho priestoru, COM(2022) 700 final.

3. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o koncepcii európskeho diplomu, COM(2024) 144 final.

4. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o Akčnom pláne pre základné zručnosti, COM(2025) 88 final.

5. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Strategický plán vzdelávania v oblasti STEM: zručnosti pre konkurencieschopnosť a inovácie, COM(2025) 89 final.

6. Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Európskej rade, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov – Únia zručností, COM(2025) 90 final.

7. Správa Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov o priebežnom hodnotení strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru 2021 – 2030, COM(2025) 340 final.

Ďalšie dokumenty

1. Tiranské komuniké (ministerská konferencia EHEA, 29. a 30. mája 2024 v Tirane).
2. Vyhlásenie z Herningu o atraktívnom a inkluzívnom odbornom vzdelávaní a príprave pre zvýšenú konkurencieschopnosť a kvalitné pracovné miesta v období rokov 2026 – 2030 (12. septembra 2025).

PRÍLOHA II

CIEĽOVÉ HODNOTY NA ÚROVNI EÚ – referenčné úrovne priemernej európskej výkonnosti vo vzdelávaní a odbornej príprave

Na to, aby bolo možné monitorovať pokrok a rozpoznávať výzvy, ako aj prispieť k fundovanej tvorbe politík systematickým zberom a analýzou medzinárodne porovnateľných údajov, by sa strategické priority opísané v tomto uznesení na obdobie rokov 2026 – 2030 mali podporiť súborom referenčných úrovní priemernej európskej výkonnosti vo vzdelávaní a odbornej príprave („cieľové hodnoty na úrovni EÚ“). Mali by sa zakladať výlučne na porovnateľných a spoľahlivých údajoch a zohľadňovať špecifická systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj rozdielne situácie v jednotlivých členských štátoch. Členské štáty by ich mali dosiahnuť kolektívne a nemali by sa považovať za konkrétne cieľové hodnoty, ktoré by jednotlivé krajiny mali dosiahnuť do roku 2030. Členské štáty sa vyzývajú, aby zvážili stanovenie príslušných vnútroštátnych cieľových hodnôt.

Na tomto základe sa členské štáty dohodli na týchto cieľových hodnotách na úrovni EÚ, ktoré sa majú dosiahnuť do roku 2030 v týchto deviatich cieľových oblastiach:

1. **Výsledky 15-ročných v čítaní, matematike a prírodných vedách**

a) Podiel 15-ročných so slabými výsledkami v čítaní, matematike a prírodných vedách by mal byť nižší ako 15 % ([1]).

b) Podiel najlepších výsledkov v čítaní, matematike a prírodných vedách by mal dosiahnuť najmenej 12 % ([2]).

c) Podiel vzdelávajúcich sa osôb zo znevýhodneného sociálno-ekonomického prostredia s dobrými výsledkami aspoň v jednej oblasti (čítanie, matematika alebo prírodné vedy) by mal dosiahnuť aspoň 25 % ([3]).

2. **Ôsmaci so slabými výsledkami v digitálnych zručnostiach**

Podiel ôsmakov so slabými výsledkami v počítačovej a informačnej gramotnosti by mal byť nižší ako 15 % ([4]).

3. **Účasť na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve**

Na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve by sa malo zúčastňovať aspoň 96 % detí od 3 rokov do veku začatia povinnej školskej dochádzky ([5]).

4. **Osoby, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku**

Podiel osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, by mal byť nižší ako 8 % ([6]).

([1]) Zdrojom údajov je Program pre medzinárodné hodnotenie žiakov (PISA), v rámci ktorého údaje zhromažďuje a spravuje OECD. V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel 15-ročných (žiakov 7. alebo vyššieho ročníka povinnej školskej dochádzky), ktorí na stupnici spôsobilosti v príslušnej oblasti (čítanie, matematika alebo prírodné vedy) nedosiahnu úroveň 2 (na stupnici od 1 do 6).

([2]) Zdrojom údajov je PISA. V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel 15-ročných (žiakov 7. alebo vyššieho ročníka povinnej školskej dochádzky), ktorí na stupnici spôsobilosti v príslušnej oblasti (čítanie, matematika alebo prírodné vedy) dosiahnu úroveň 5 alebo vyššiu (na stupnici od 1 do 6).

([3]) Zdrojom údajov je PISA. V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel 15-ročných (žiakov 7. alebo vyššieho ročníka povinnej školskej dochádzky) v dolnej štvrtine indexu ekonomického, sociálneho a kultúrneho postavenia (ESCS), ktorí na stupnici spôsobilosti aspoň v jednej oblasti (čítanie, matematika alebo prírodné vedy) dosiahnu úroveň 4 alebo vyššiu (na stupnici od 1 do 6).

([4]) Táto cieľová hodnota sa zakladá na prieskume počítačovej a informačnej gramotnosti (CIL) v Medzinárodnej štúdii o počítačovej a informačnej gramotnosti (ICILS), ktorý realizuje Medzinárodná asociácia pre hodnotenie výsledkov vzdelávania (IEA). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel študentov v ôsmom ročníku školskej dochádzky (13 – 14-ročných), ktorí na stupnici spôsobilosti v oblasti počítačovej a informačnej gramotnosti dosahujú nižšiu úroveň, ako je prahová hodnota úrovne 2.

([5]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel detí vo veku od 3 rokov do veku začatia povinnej školskej dochádzky v každej krajine, ktoré sa zúčastňujú na vzdelávaní a starostlivosti v ranom detstve.

([6]) Zdrojom údajov je Eurostat (výberové zisťovanie pracovných síl EÚ). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel obyvateľstva vo veku 18 – 24 rokov, ktoré dosiahlo nanajvýš nižšie sekundárne vzdelanie a ktoré už nie je zapojené do formálneho ani neformálneho vzdelávania alebo odbornej prípravy.

5. **Dosiahnutie terciárneho vzdelania**

Podiel osôb vo veku 25 až 34 rokov, ktoré dosiahli terciárne vzdelanie, by mal dosiahnuť aspoň 47 % ([7]).

6. **Účasť dospelých na vzdelávaní**

Mal by sa dosiahnuť stav, keď sa na vzdelávaní v predchádzajúcich 12 mesiacoch zúčastní aspoň 60 % dospelých vo veku od 25 do 64 rokov ([8]).

7. **Zápis do odborov STEM**

a) Podiel študentov zapísaných v odboroch STEM v počiatočnom odbornom vzdelávaní a príprave na strednej úrovni by mal dosiahnuť aspoň 45 %, pričom aspoň jeden z piatich študentov by mal byť ženského pohlavia ([9]).

b) Podiel študentov zapísaných v odboroch STEM v terciárnom vzdelávaní by mal dosiahnuť aspoň 32 %, pričom aspoň dvaja z piatich študentov by mali byť ženského pohlavia ([10]).

c) Podiel študentov zapísaných na doktorandské programy v odboroch informačných a komunikačných technológií by mal dosiahnuť aspoň 5 %, pričom aspoň jeden z troch študentov by mal byť ženského pohlavia ([11]).

8. **Vzdelávacia mobilita**

a) Vo vysokoškolskom vzdelávaní by mal dosiahnuť podiel absolventov so skúsenosťami so vzdelávacou mobilitou v zahraničí aspoň 23 % ([12]).

b) V OVP by mal podiel vzdelávajúcich sa osôb, ktoré majú skúsenosť so vzdelávacou mobilitou v zahraničí, dosiahnuť aspoň 12 % ([13]).

([7]) Zdrojom údajov je Eurostat (výberové zisťovanie pracovných síl EÚ). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel obyvateľstva vo veku 25 – 34 rokov, ktoré ukončilo krátky cyklus terciárneho vzdelávania, bakalárske, magisterské, doktorandské alebo rovnocenný stupeň vzdelania.

([8]) Hlavy štátov a predsedovia vlád EÚ uvítali túto cieľovú hodnotu v Portskom vyhlásení a v záveroch Európskej rady z 24. a 25. júna 2021. Zdrojom údajov je Eurostat, pričom v súčasnosti sa posudzuje možný presun zo zisťovania o vzdelávaní dospelých na výberové zisťovanie pracovných síl v EÚ. Prebiehajúci zber údajov v rámci výberového zisťovania pracovných síl v EÚ sa začal v roku 2022. V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel osôb vo veku 25 – 64 rokov, ktoré sa za posledných 12 mesiacov zúčastnili na formálnom alebo neformálnom vzdelávaní a odbornej príprave (okrem riadenej odbornej prípravy na pracovisku). Po konečnom potvrdení zdroja môže Rada v relevantných prípadoch rozhodnúť o revízii tento cieľovej hodnoty.

([9]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel študentov zapísaných na prírodné vedy, matematiku, štatistiku, informačné a komunikačné technológie, inžinierstvo, výrobu a stavebníctvo v rámci celkového počtu študentov zapísaných na odborné vyššie sekundárne a postsekundárne neterciárne vzdelávanie. Pokiaľ ide o zápis študentiek, v rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel žien zapísaných v odboroch STEM v rámci celkového počtu študentov zapísaných v odboroch STEM.

([10]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel študentov zapísaných na prírodné vedy, matematiku, štatistiku, informačné a komunikačné technológie, inžinierstvo, výrobu a stavebníctvo v rámci celkového počtu študentov zapísaných na terciárne vzdelávanie. Pokiaľ ide o zápis študentiek, v rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel žien zapísaných v odboroch STEM v rámci celkového počtu študentov zapísaných v odboroch STEM.

([11]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel študentov zapísaných na programy v odboroch informačných a komunikačných technológií (IKT) v rámci celkového počtu študentov zapísaných na doktorandské vzdelávanie. Pokiaľ ide o zápis študentiek, v rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel žien zapísaných v odboroch IKT v rámci celkového počtu študentov zapísaných v odboroch IKT.

([12]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tejto cieľovej hodnoty sa meria podiel vycestovaných absolventov využívajúcich mobilitu na účely získania diplomu a na účely získania kreditov (kreditová mobilita s minimálnym trvaním tri mesiace alebo predstavujúca aspoň 15 kreditov v rámci Európskeho systému prenosu a zhromažďovania kreditov (ECTS) (vrátane stáží a študijnej mobility) alebo kreditová mobilita s trvaním menej ako tri mesiace a aspoň s tromi kreditmi ECTS počas celého študijného cyklu). Akcie zamerané na kreditovú mobilitu môžu byť buď plne fyzické, alebo zmiešané, t. j. pozostávajúce z virtuálnej aj fyzickej zložky. V odporúčaní Rady z 13. mája 2024 Európa v pohybe – príležitosti vzdelávacej mobility pre všetkých (Ú. v. EÚ C, C/2024/3364, 14.6.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/3364/oj) Rada požiadala Komisiu, aby v roku 2026 predložila návrh aktualizovanej metodiky zberu údajov. Práca na budúcej metodike pod vedením Eurostatu stále prebieha.

([13]) Táto cieľová hodnota vychádza z ukazovateľa vymedzeného v odporúčaní Rady z 24. novembra 2020 týkajúceho sa odborného vzdelávania a prípravy (OVP) pre udržateľnú konkurencieschopnosť, sociálnu spravodlivosť a odolnosť (Ú. v. EÚ C 417, 2.12.2020, s. 1). V rámci nej sa meria podiel vzdelávajúcich sa osôb, ktoré sa v kalendárnom roku zúčastňujú na mobilite, ako podiel z kohorty absolventov OVP v tom istom roku. Zahŕňa účastníkov, ktorí využijú príležitosti na flexibilnú mobilitu, ako napríklad v rámci programu Erasmus+ (napríklad krátkodobá mobilita, skupinová mobilita, zmiešaná mobilita, mobilita spojená s účasťou na súťažiach v zručnostiach), alebo iné programy mobility. Tento ukazovateľ bude na účely mobility založený na údajoch získaných z Eurostatu (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu) o absolventoch OVP a programe Erasmus+. Ak sú k dispozícii poskytnuté údaje a len v prípade, že sú porovnateľné s údajmi z programu Erasmus+, by sa na doplnenie údajov z programu Erasmus+ mohli použiť aj údaje z programov mobility vnútroštátnych orgánov vrátane údajov o trvaní mobility. V prípade, že sa zahrnú údaje od vnútroštátnych orgánov, malo by sa to transparentne uviesť.

9. **Medzinárodná atraktívnosť**

Ročný počet študentov z krajín mimo EÚ, ktorí prichádzajú študovať a získať titul na terciárnom stupni v EÚ, by mal dosiahnuť aspoň 350 000 ([14]).

Okrem uvedených cieľov na úrovni EÚ Rada:

— oceňuje prácu Komisie týkajúcu sa ukazovateľa v oblasti občianskych znalostí. Na základe budúceho návrhu týkajúceho sa cieľovej hodnoty sa Rada môže dohodnúť na cieľovej hodnote na úrovni EÚ, pokiaľ ide o tento kľúčový prvok súvisiaci so strategickou prioritou 2,

— berie na vedomie zámer Komisie uverejniť v roku 2026 európsku stratégiu pre OVP a predložiť nové návrhy týkajúce sa cieľových hodnôt na úrovni EÚ v oblasti OVP. Rada podľa potreby preskúma budúce návrhy a rozhodne o nových cieľových hodnotách na úrovni EÚ.

([14]) Zdrojom údajov je Eurostat (spoločný zber údajov UNESCO, OECD a Eurostatu). V rámci tohto cieľa sa meria počet absolventov terciárneho vzdelávania využívajúcich mobilitu na účely získania diplomu (krátky cyklus terciárneho vzdelávania, bakalárske, magisterské, doktorandské vzdelávanie alebo rovnocenný stupeň), ktorí pochádzajú z krajín mimo EÚ.

PRÍLOHA III

KONKRÉTNE OTÁZKY A OPATRENIA PRE STRATEGICKÉ PRIORITY EURÓPSKEJ SPOLUPRÁCE VO VZDELÁVANÍ A ODBORNEJ PRÍPRAVE POČAS DRUHÉHO CYKLU: 2026 – 2030

Strategická priorita č. 1 – Gramotnosť, matematika a veda pre všetkých

i) Podpora rozvoja gramotnosti, matematiky a vedy so zameraním na podporu žiakov so slabými výsledkami, ako aj žiakov s veľmi dobrými výsledkami.

ii) Zváženie iniciatív stanovených v Akčnom pláne Komisie pre základné zručnosti a v strategickom pláne Komisie týkajúcom sa vzdelávania v oblasti STEM.

iii) Ďalšia propagácia a podpora výučby a učenia sa jazykov a viacjazyčnosti pre všetkých.

iv) Pokračovanie v úsilí o zníženie podielu prípadov predčasného ukončenia vzdelávania a odbornej prípravy a prípadov slabých výsledkov podporou celoškolského prístupu s víziou vzdelávania zameranou na vzdelávajúcu sa osobu v súlade so zásadami Dohovoru o právach dieťaťa.

v) Zintenzívnenie práce na zvládaní zvýšenej rozmanitosti potrieb vzdelávajúcich sa osôb a zlepšenie prístupu k vysokokvalitnému a inkluzívnemu vzdelávaniu a odbornej príprave pre všetky vzdelávajúce sa osoby vrátane vzdelávajúcich sa osôb so zdravotným postihnutím alebo so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami a vzdelávajúcich sa osôb zo znevýhodnených alebo zraniteľných skupín.

vi) Pokračovanie vo vykonávaní rámca kvality EÚ pre vzdelávanie a starostlivosť v ranom detstve.

vii) Pokračovanie v zameriavaní sa na otázku rodových rozdielov vo vzdelávaní a odbornej príprave a otázku nerovnakých príležitostí pre dievčatá a chlapcov, ženy a mužov, a to podporou rodovo vyváženejších rozhodnutí v oblasti vzdelávania a bojom proti škodlivým rodovým stereotypom vo vzdelávaní a vo vzdelávacích kariérach, najmä v študijných odboroch STEM.

viii) Pokračovanie v podpore udržateľných investícií do vysokokvalitného a inkluzívneho vzdelávania a odbornej prípravy.

Strategická priorita č. 2 – Rozvoj digitálnych zručností a občianskeho vzdelávania

i) Presadzovanie ochrany a podpory európskych hodnôt v politike vzdelávania a odbornej prípravy vo všetkých oblastiach prostredníctvom podpory občianskych, medzikultúrnych, viacjazyčných a sociálnych kompetencií, rozmanitosti, vzájomného porozumenia a rešpektu a osvojenia si demokratických hodnôt a základných práv na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch vzdelávania a odbornej prípravy.

ii) Posilnenie presadzovania kritického myslenia a digitálneho občianstva podporovaného digitálnou a mediálnou gramotnosťou vrátane znalosti umelej inteligencie v reakcii na rastúcu výzvu, ktorú predstavujú misinformácie a dezinformácie.

iii) Preskúmanie vplyvu umelej inteligencie a ďalších produktov technologického pokroku na vzdelávanie a odbornú prípravu vo všetkých odvetviach a podpora ich etického a zodpovedného využívania.

iv) Presadzovanie pohody vrátane digitálnej pohody a duševného zdravia v škole a priaznivého a bezpečného školského prostredia s cieľom predchádzať akýmkoľvek formám násilia, šikanovania, nenávistných slovných prejavov, misinformácií a dezinformácií a akýmkoľvek prejavom diskriminácie a riešiť takéto prípady.

v) Pokračovanie v úsilí o pokrok vo vzdelávaní zameranom na zelenú transformáciu a udržateľný rozvoj tým, že sa tieto témy budú naďalej začleňovať do všetkých úrovní systémov vzdelávania a odbornej prípravy v rámci interdisciplinárneho prístupu; v relevantných prípadoch by sa vďaka tomuto úsiliu mohli mobilizovať odborné znalosti a zdroje na vytváranie sietí a podporu tvorivých prístupov, napríklad prostredníctvom Koalície pre vzdelávanie v záujme klímy a využívania GreenComp: európsky rámec kompetencií v oblasti udržateľnosti.

vi) Pokračovanie vo výmene najlepších postupov a vykonávaní opatrení zahrnutých v akčnom pláne digitálneho vzdelávania na roky 2021 – 2027, v odporúčaní Rady z roku 2023 týkajúcom sa kľúčových faktorov umožňujúcich úspešné digitálne vzdelávanie a odbornú prípravu a v odporúčaní Rady na zlepšenie sprostredkovania digitálnych zručností a kompetencií vo vzdelávaní a odbornej príprave, pričom sa zohľadnia aj iniciatívy uvedené v nadchádzajúcom pláne týkajúcom sa budúcnosti digitálneho vzdelávania a digitálnych zručností do roku 2030.

vii) Pokračovanie v práci na európskom rozmere výučby.

viii) Rozvoj a preskúmanie koncepcie občianskeho vzdelávania na európskej úrovni. Môžu sa zvážiť možné nástroje, ako je rámec kompetencií a usmernenia, pričom sa zohľadní práca, ktorú vykonala Rada Európy.

ix) Pokračovanie v rozvoji a podpore akcií Jean Monnet, ktoré sú súčasťou programu Erasmus+.

Strategická priorita č. 3 – Celoživotné vzdelávanie a mobilita ako realita pre všetkých

i) Presadzovanie flexibilných systémov vzdelávania a odbornej prípravy, ktoré riešia prechodné fázy medzi odborným vzdelávaním a prípravou, vysokoškolským vzdelávaním a vzdelávaním dospelých vrátane neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa a prechod od vzdelávania a odbornej prípravy k práci.

ii) Podpora vytvárania zmýšľania orientovaného na celoživotné vzdelávanie ako základného prístupu k vzdelávaniu a odbornej príprave.

iii) Zabezpečenie toho, aby systémy vzdelávania a odbornej prípravy vrátane systémov vzdelávania dospelých podporovali všetky vzdelávajúce sa osoby v prístupe na meniaci sa trh práce a v ich osobnom rozvoji a naďalej zlepšovali príležitosti na zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pre všetkých dospelých, najmä pre nízkokvalifikovaných ľudí.

iv) Pokračovanie v plnení nového európskeho programu vzdelávania dospelých na roky 2021 – 2030.

v) Podpora slobody vzdelávajúcich sa osôb a učiteľov, pedagógov, školiteľov a iných pracovníkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy v ich mobilite a inštitúcií, aby mohli v Európe aj mimo nej navzájom spolupracovať prostredníctvom vzdelávacej mobility a cezhraničnej spolupráce.

vi) Pokračovanie v úsilí o odstránenie existujúcich prekážok a bariér vo všetkých typoch vzdelávacej a výučbovej mobility vrátane tých, ktoré sa týkajú prístupu, poradenstva, študentských služieb a uznávania.

vii) Preskúmanie možného rozvoja európskych aliancií škôl.

viii) Nadviazanie na iniciatívy stanovené v odporúčaní Rady z 13. mája 2024 Európa v pohybe – príležitosti vzdelávacej mobility pre všetkých.

ix) Zvýšenie úsilia zameraného na prilákanie väčšieho počtu študentov z krajín mimo EÚ, aby študovali a ukončili štúdium v EÚ, a na udržanie si talentov v súlade s migračnou politikou EÚ.

x) Skúmanie práce na vzájomnom uznávaní kvalifikácií v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí na úrovni škôl a OVP, a to na účely mobility a ďalšieho vzdelávania.

xi) V prípade potreby pokračovanie v práci na uznávaní a potvrdzovaní výsledkov neformálneho vzdelávania a informálneho učenia sa vrátane dobrovoľníckej činnosti a na zlepšovaní inkluzívnosti, kvality a uznávania cezhraničných činností v oblasti solidarity.

Strategická priorita č. 4 – Zvyšovanie atraktívnosti, kompetencií a motivácie, pokiaľ ide o povolania v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy

i) Pokračovanie v presadzovaní excelentnosti vo výučbe na všetkých úrovniach vzdelávania a odbornej prípravy a zvyšovanie atraktívnosť a postavenia profesií učiteľ, pedagóg a vedúci pracovník.

ii) Posilnenie európskej spolupráce zameranej na výmenu najlepších postupov s cieľom prilákať a udržať si kompetentných, vysokokvalifikovaných a motivovaných učiteľov a školiteľov, a to aj pokiaľ ide o ich pracovné podmienky.

iii) Prispievanie k rozvoju programu EÚ pre učiteľov a školiteľov.

iv) Pokračovanie v podpore rozvoja základných a pokročilých digitálnych zručností a kompetencií a inovačných pedagogických postupov vrátane zabezpečenia toho, aby sa vzdelávanie učiteľov zameriavalo na kompetencie učiteľov umožňujúce vyučovať v digitálnom prostredí a reagovať na výzvy a príležitosti spojené s umelou inteligenciou.

v) Pokračovanie v rozvoji sietí inštitúcií vzdelávania učiteľov prostredníctvom učiteľských akadémií programu Erasmus+.

vi) Podpora učiteľov, pedagógov, školiteľov a vedúcich pracovníkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy pri manažovaní inklúzie, rovnosti a rozmanitosti z hľadiska jazyka, kultúry a veku.

vii) Pokračovanie v zvyšovaní počtu a kvality príležitostí vzdelávacej mobility pre učiteľov, školiteľov, vedúcich pracovníkov v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a pre iných pedagogických a vzdelávacích pracovníkov v Európe.

viii) Úsilie o zníženie rodovej nerovnováhy na všetkých úrovniach a vo všetkých typoch povolaní súvisiacich so vzdelávaním a odbornou prípravou.

ix) Prispievanie k možnému rozvoju európskeho rámca kompetencií pre akademických pracovníkov a k vykonávaniu opatrení zameraných na zabezpečenie atraktívnosti a udržateľnosti kariéry v rámci vysokoškolského vzdelávania.

Strategická priorita č. 5 – Podpora excelentného a atraktívneho európskeho odborného vzdelávania a prípravy (OVP)

i) Presadzovanie atraktívneho a inovatívneho systému OVP prostredníctvom rozvoja európskej stratégie pre OVP so zameraním na atraktívnosť, excelentnosť a inkluzívnosť.

ii) Pokračovanie v posilňovaní nadnárodnej spolupráce, napríklad v rámci centier excelentnosti odborného vzdelávania a prípravy, a podpora ich ďalšieho rozvoja a vytvárania sietí.

iii) Uľahčenie mobility vzdelávajúcich sa osôb v rámci OVP prostredníctvom preskúmania vývoja potenciálneho európskeho diplomu/značky OVP a zároveň zváženie možných alternatívnych prístupov s cieľom prijať rozhodnutie Rady v neskoršej fáze.

iv) V náležitých prípadoch pokračovanie v presadzovaní a využívaní mikrocertifikátov v rámci európskeho kvalifikačného rámca (EKR) v oblasti OVP.

v) Vykonávanie vyhlásenia z Herningu o atraktívnom a inkluzívnom odbornom vzdelávaní a príprave pre zvýšenú konkurencieschopnosť a kvalitné pracovné miesta v období rokov 2026 – 2030.

vi) Ďalšie rozšírenie Európskeho združenia učňovskej prípravy.

vii) Zváženie iniciatív v oblasti OVP súvisiacich so strategickým plánom vzdelávania v oblasti STEM.

viii) Prispievanie k zelenej transformácii a pokračujúca podpora hľadísk environmentálnej udržateľnosti v učebných plánoch vzdelávania a odbornej prípravy.

ix) Pokračovanie v riešení rozvoja základných a pokročilých digitálnych zručností a kompetencií v OVP s cieľom čeliť technologickej a digitálnej transformácii hospodárstva a spoločnosti a reagovať na ňu.

Strategická priorita 6 – Podpora konkurencieschopného európskeho vysokoškolského vzdelávania

i) Pokračovanie v podpore užšej a hlbšej spolupráce medzi inštitúciami vysokoškolského vzdelávania presadzovaním a posilňovaním plynulej nadnárodnej spolupráce.

ii) Pokračovanie v rozvoji iniciatívy Európske univerzity v rámci programu Erasmus+ v súčinnosti s únijnými, regionálnym a vnútroštátnymi nástrojmi financovania na základe hodnotenia dosiahnutého pokroku.

iii) Pokračovanie v posilňovaní automatického vzájomného uznávania kvalifikácií na účely ďalšieho štúdia ([1]).

iv) Pokračovanie trojfázového procesu dohodnutého v máji 2025 „s cieľom zaviesť značku spoločný európsky diplom a pripraviť pôdu pre spoločný európsky diplom“ na základe práce politického laboratória pracovnej skupiny pre vysokoškolské vzdelávanie strategického rámca európskeho vzdelávacieho priestoru, pričom sa zvážia aj možné alternatívne prístupy.

v) Pokračovanie v skúmaní možnosti vypracovať rámec na zabezpečenie kvality aliancií inštitúcií vysokoškolského vzdelávania na základe európskych Štandardov a usmernení na zabezpečovanie kvality v európskom priestore vysokoškolského vzdelávania (ESG) a noriem európskeho prístupu k zabezpečeniu kvality spoločných programov.

vi) Presadzovanie lepšej dostupnosti vysokoškolského vzdelávania pre širšiu škálu vzdelávajúcich sa osôb a vekových skupín a poskytovanie cieleného poradenstva a podpory týmto osobám s cieľom pomôcť im uspieť.

vii) Zváženie iniciatív v oblasti vysokoškolského vzdelávania súvisiacich so strategickým plánom vzdelávania v oblasti STEM.

viii) Podnecovanie vyváženej mobility, ako aj vyváženej cirkulácie a rozdelenia zručností.

ix) Pokračovanie v posilňovaní synergií a uľahčovaní ďalšej spolupráce medzi vysokoškolským vzdelávaním, inováciou, výskumom a hospodárskymi odvetviami s dôrazom na posilnenie relevantnosti trhu práce a podnikania.

x) Pokračovanie v posilňovaní základne dôkazov o inovačnom, inkluzívnom a konkurenčnom charaktere sektora európskeho vysokoškolského vzdelávania vrátane dôkazov o relevantnosti získaných zručností a porovnateľnosti výsledkov absolventov.

xi) Podpora tvorby politiky založenej na dôkazoch, najmä prostredníctvom neustáleho zlepšovania európskeho monitorovacieho strediska pre sektor vysokoškolského vzdelávania, a propagácia európskeho študentského prieskumu Eurostudent a európskeho prieskumu sledovania uplatnenia absolventov Eurograduate.

([1]) V súlade s odporúčaním Rady z 26. novembra 2018 týkajúcim sa podpory automatického vzájomného uznávania kvalifikácií získaných v rámci vysokoškolského vzdelávania, vyššieho sekundárneho vzdelávania a odbornej prípravy a výsledkov študijných pobytov v zahraničí (Ú. v. EÚ C 444, 10.12.2018, s. 1).

xii) Pokračovanie v presadzovaní a využívaní mikrocertifikátov v oblasti vysokoškolského vzdelávania.

xiii) Podnecovanie ďalšieho využívania iniciatívy európska študentská karta v prospech všetkých mobilných študentov v Európe.

xiv) Pokračovanie v riešení rozvoja digitálnych zručností a kompetencií vrátane využívania umelej inteligencie vo vysokoškolskom vzdelávaní s cieľom čeliť technologickej a digitálnej transformácii hospodárstva a spoločnosti a reagovať na ňu.

xv) Prispievanie k podpore ochrany základných akademických hodnôt v súčinnosti s činnosťami bolonského procesu a európskeho výskumného priestoru.